

هوالحكيم

شيوه نامه مراقبت و کنترل بيماری کرونا و يروس در مدارس سال ۱۴۰۱
با تاكيد بر واكسيناسيون و پاسخ سريع به احتمال اپيدمی يا طغیان بيماری در مدرسه
نسخه ۰۹

مقدمه:

در بازگشایی ها، مدارس به عنوان یکی از مهمترین اماکن تجمعی می باشند. فراهم کردن شرایط لازم برای حفظ سلامت فرهنگیان، دانش آموزان و سایر کارکنان (حدود ۱۵ میلیون نفر جمعیت کشور را تشکیل می دهند) در راستای کاهش مواجهه و قطع زنجیره تماس بیماری کووید ۱۹، از اهمیت بالایی برخوردار است.

برای حصول به این نتیجه ضرورت دارد علاوه بر رعایت اصول بهداشتی، ضرورت دارد شرایطی از طریق رعایت فاصله ایمن (با استفاده از فضاهای کلاس/ نمازخانه/ کتابخانه/ غذاخوری و...)، برای کاهش مواجهات، متناسب با سطح اضطرار و درجه اهمیت فعالیت آموزشی و مهارتی و همچنین واکسیناسیون دانش آموزان و کادر مدرسه در نظر گرفته شود.

توجه به پیشگیری از تجمعات، رعایت فاصله در تمام شرایط و تهویه مناسب از موارد قابل توجه در بازگشایی مدارس است و کماکان اولویت شامل رعایت بهداشت فردی به ویژه شستن دستها، فاصله و استفاده از ماسک برای همه افراد در مدرسه، مورد تأکید این دستورالعمل می باشد.

لازم به ذکر است که اصول کلی پیشگیری از کرونا و مشارکت همگانی دانش آموزان و کارکنان کماکان به قوت خود

باقیست:

- واکسیناسیون همگانی
- رعایت بهداشت فردی به ویژه شستشوی مرتب و صحیح دستها
- رعایت فاصله
- استفاده از ماسک و رعایت بهداشت تنفسی
- تهویه مناسب
- پرهیز از تجمعات و دورهمی
- خودداری از انتشار شایعات

اصول پایه

- تشکیل کمیته سلامت مدرسه (با حضور مدیر مدرسه، کننده معلمین، مراقب سلامت مدرسه رابط بهداشت مدرسه، کننده انجمن اولیا و مربیان، کننده دانش آموزان)
- انجام ارزیابی دوره ای مدرسه مطابق چک لیست و اقدام برای رفع مغایرت ها
- انجام مراقبت سندرومیک برای همه ی افرادی که تحت هر عنوان (معلم، دانش آموز، والدین و...) وارد مدرسه می شوند الزامی است.
- توجه به برنامه های آموزش سلامت و رعایت بهداشت فردی برای دانش آموزان و مخاطبان
- پایش و مراقبت از سلامت دانش آموزان توسط مراقب سلامت/ رابط سلامت
- آموزش نیروهای خدماتی و نظارت بر عملکرد آنها به منظور اجرای دقیق برنامه مدون بهداشتی و گندزدایی مدرسه
- داشتن ارتباط و تعامل با مخاطبان و مسئولان نظارتی/ مدیریتی مافوق برای هرگونه فعالیت های اطلاع رسانی و اصلاحی
- تهیه و ثبت گزارشات برای پیگیری و رصد نظام مراقبت در مقابل کرونا طبق دستورالعمل های ابلاغی
- پیگیری و تأکید بر واکسیناسیون کامل همه کارکنان اداری، آموزشی، خدماتی و دانش آموزان مدرسه
- همکاری با ناظران بهداشتی مراکز خدمات جامع سلامت
- همکاری انجمن اولیاء و مربیان برای دادن اطمینان خاطر به خانواده ها و ترغیب آنها به رعایت اصول بهداشت فردی و توجیه خانواده ها برای نفرستادن دانش آموزان علامت دار به مدرسه
- تعامل با اولیا و اطلاع رسانی در خصوص نحوه برگزاری آموزش های حضوری و شرایط حضور دانش آموزان در مدرسه
- فعالیت مدارس با رعایت شیوه نامه های بهداشتی، مجاز می باشد.

- حضور دانش آموزان در کلاس ها با رعایت فاصله در نظر گرفته شود.
- مواجهات مستقیم کارکنان و دانش آموزان حتی الامکان کاهش یابد.
- از هرگونه تجمع در محل های عمومی اجتناب شود.
- در صورتی که مواجهه چهره به چهره کادر اداری، دانش آموز، هنر آموز، والدین، و... با یکدیگر ناگزیر باشد، در حداقل زمان ممکن و با رعایت فاصله و با استفاده کامل و صحیح از ماسک مناسب و وجود تهویه هوایی مناسب، برگزار شود.
- در زنگ تفریح تخلیه کامل کلاس ها و باز کردن درب ها و پنجره ها برای تهویه انجام شود.
- ساعت شروع و پایان مدرسه به گونه ای تعیین شود که از همزمانی رفت و آمد دانش آموزان و ازدحام جلوگیری شود.
- در ورودی مدرسه، حتی المقدور از ورود و تردد افراد و اشخاص و مراجعات متفرقه به محیط مدرسه جلوگیری به عمل آید و شیوه های پاسخ گویی از ورودی مدرسه به نحوی باشد که حتی الامکان فاصله رعایت شود.
- در مناطقی که از نظر آب و هوایی مساعد هستند، بهره برداری از فضای حیاط با رعایت استانداردهای بهداشت محیط، می تواند یکی از راهکارهای برگزاری کلاس ها باشد.
- در صورت فعال بودن سرویس ایاب و ذهاب دانش آموزان و کارکنان به شرط واکسیناسیون راننده، تعداد افراد با توجه به ظرفیت مجاز خودرو می باشد.
- در قسمت های عمومی از جمله نمازخانه، سلف سرویس، کارگاه ها و مسیر ورود و خروج حتی الامکان رعایت فاصله شود.
- فعالیت های ورزشی فرهنگی، با رعایت فاصله بلامانع است.
- فعالیت مدارس شبانه روزی واجد خوابگاه، طبق دستورالعمل مربوطه است.
- ارائه خدمات آموزشی در مدارس استثنائی، پیش دبستانی و ابتدایی بدلیل قرار گرفتن این دانش آموزان در شرایط گروه های آسیب پذیر با توجه به رعایت نکات بهداشتی و با دقت بیشتری انجام شود. فعالیت توانبخشی مدارس استثنائی با رعایت شیوه نامه بهداشتی مراکز خدماتی و درمان بلامانع است.

غربالگری، مراقبت و بازگشت به مدرسه:

غربالگری دانش آموزان و کارکنان مدارس در همه گیری کووید-۱۹

- لازم است طی جلسات هماهنگی در سطح شهرستان، به ازای هر مدرسه مراکز خدمات جامع سلامت مربوطه تعیین و معرفی گردند.
- آموزش لازم به والدین برای آگاهی و متعهد شدن آنها در مورد عدم حضور دانش آموز مبتلا یا مشکوک به بیماری واگیر به مدرسه انجام شود.
- مراقب سلامت مدرسه/ رابط بهداشت، لازم است آموزش ببیند تا در صورت مشاهده علائم مشکوک به بیماری یا دانستن سابقه تماس در بین دانش آموزان و کارکنان، اقدامات بهداشتی ذیل را انجام دهند.
  - دانش آموزان علامت دار را شناسایی کرده و پس از اطلاع به والدین به نزدیک ترین مرکز خدمات جامع سلامت معرفی نماید.
  - لازم است مدرسه برای کنترل ورود احتمالی کارکنان بیمار یا مشکوک به بیماری و جدا کردن آنها از افراد سالم، برنامه مشخصی داشته باشد. به عنوان مثال در هنگام بدو ورود به حیاط مدرسه (به محض پیاده شدن از سرویس) و هم چنین شیوه ای برای اطلاع رسانی به والدین یا سرپرست دانش آموزان فوق تعیین کند.
  - در بدو ورود به مدرسه و روزانه، همه دانش آموزان، معلمان و سایر کارکنان، از نظر وجود علائم بیماری به ویژه وجود تب، علائم سرماخوردگی و یا علائم گوارشی (به روش مراقبت سندرومیک) غربالگری شوند.
  - مدرسه، نسبت به ثبت و گزارش مبتلایان اقدام کند و در صورت نیاز به تصمیم گیری با کارشناسان ناظر بهداشت، مشورت کند.

- با توجه به انجام واکسیناسیون کادر آموزشی، اداری و خدماتی از انتهای شهریور ماه، لازم است افرادی از ایشان که واکسیناسیون انجام نداده اند، هفته ای دو بار (هر ۳ روز یک بار)، آزمایش PCR با نتیجه منفی به همراه داشته باشند.
- برای کارکنانی که یک نوبت واکسن دریافت کرده باشند تا زمان تکمیل واکسیناسیون (۱۴ روز بعد از دریافت دو دوز واکسن)، لازم است که هفته ای یکبار آزمایش PCR با نتیجه منفی به همراه داشته باشند.

نحوه مراقبت از افراد مشکوک یا مثبت و افراد در معرض تماس:

بهبتر است در شناسایی فرد مشکوک و مبتلا در مدرسه و معرفی به مرکز خدمات جامع سلامت منتخب، با ادارات آموزش و پرورش و مرکز بهداشت شهرستان از پیش هماهنگی لازم انجام شود.

فرد مشکوک و یا مبتلا:

- کلیه افراد علامت دار (تب دار و...) اعم از دانش آموز، کادر اجرایی، آموزشی، خدماتی و سرویس مدرسه لازم است شناسایی و اقدامات زیر متعاقباً برای ایشان انجام گیرد.
- فرد مشکوک بلافاصله از سایرین جدا (با رعایت دستورالعمل‌های آموزش و پرورش برای دانش‌آموزان: اطلاع به والدین و...) و به مرکز منتخب خدمات جامع سلامت معرفی شوند. این افراد تا تعیین تکلیف توسط پزشک مرکز، حق ورود به مدرسه را ندارند.
- انجام تست در افراد بدون علامت در مدارس توصیه نمی‌شود. منظور از علامت‌دار بودن در کرونا و آنفلوآنزا (سرفه، تب، آبریزش از بینی، گلودرد و درد بدن)
- برای این افراد در مرکز منتخب و پس از ویزیت پزشک در صورت لزوم تست PCR انجام خواهد شد.
- تست PCR مثبت: ویزیت پزشک، تجویز دارو و آموزش اقدامات مراقبتی و حفاظتی، در صورت نیاز به بستری ارجاع به بیمارستان منتخب و در صورت عدم نیاز به بستری، جداسازی در منزل برای ۱۰ روز
- تست PCR منفی و یا تشخیص عدم نیاز به تست توسط پزشک: مراجعه به مدرسه با گواهی پزشک مرکز منتخب.

فرد در تماس با فرد مبتلا:

- همه ی افراد در تماس با فرد مبتلا (همکلاسی ها، افراد هم سرویسی و کادر مدرسه) از ۴۸ ساعت قبل از شروع علائم باید شناسایی شوند.
- افراد شناسایی شده برای بررسی و اجرای فرایند رهگیری (Tracing) به مرکز خدمات جامع منتخب معرفی شوند.
- در مرکز منتخب برای این افراد تست تشخیص سریع RAPID انجام خواهد شد.
- در صورت مثبت بودن نتیجه تست RAPID: ویزیت پزشک، تجویز دارو و آموزش اقدامات مراقبتی و حفاظتی، در صورت نیاز به بستری ارجاع به بیمارستان منتخب و در صورت عدم نیاز به بستری، جداسازی در منزل برای ۱۰ روز
- در صورت منفی بودن نتیجه تست RAPID: انجام تست PCR و ادامه مراحل بر اساس فرایند درج شده در مورد نتیجه PCR
- در صورت تشخیص عدم نیاز به تست توسط پزشک: مراجعه به مدرسه با گواهی پزشک مرکز منتخب
- افراد مبتلا (دانش‌آموز و معلمان و سایر کارکنان) پس از طی زمان جداسازی ۵-۱۰ روزه با گواهی پزشک مرکز منتخب، می توانند به مدرسه بازگردند. در صورت تداوم علائم، این مدت توسط پزشک افزایش می یابد.
- لیست کلیه موارد مشکوک و مثبت شناسایی شده، روزانه به مرکز منتخب و منطقه/ ناحیه آموزش و پرورش (سامانه سیدا) ثبت شود.
- منطقه/ ناحیه آموزش و پرورش لیست موارد مشکوک و مثبت شناسایی شده را به صورت هفتگی به آموزش و پرورش شهرستان (سامانه LTMS بانک اطلاعات سلامت) / مرکز بهداشت شهرستان ارسال نماید.

نحوه‌ی برخورد با موارد مشکوک و مثبت شناسایی شده

۱. مشاهده علائم عفونت تنفسی/ آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در معلمان پایه در دوره ابتدایی
  - در صورت ابتلا معلم، حضور ایشان در مدرسه ممنوع و به مدت حداقل ۵ روز قرنطینه می‌گردند. افراد در تماس با مبتلا به مدت ۱۰ روز مراقبت سندرمیک می‌گردند.
۲. مشاهده علائم عفونت تنفسی/ آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در معلمان چرخشی مثلاً دبیران محترم دوره متوسطه اول و دوم
  - در صورت ابتلا معلم چرخشی تمامی کلاس‌های مربوطه تحت مراقبت سندرمیک و بیماریابی قرار می‌گیرند.
  - مراقبت حداقل به مدت ۱۰ روز در محل‌ها و کلاس‌های مورد تردد معلمان چرخشی، باید تداوم یابد.
۳. مشاهده علائم عفونت تنفسی/ آنفلوآنزا و یا مورد مثبت کرونا در دانش‌آموزان
  - حضور ایشان در مدرسه ممنوع بوده و به مدت حداقل ۵ روز قرنطینه می‌شود و افراد در تماس با دانش‌آموز مبتلا به مدت ۱۰ روز تحت مراقبت سندرومیک و بیماریابی قرار می‌گیرند.
  - اگر در یک کلاس سه نفر به طور همزمان دارای علائم بودند، پس از انجام تست سریع، در صورت مثبت بودن، با تأیید کمیته سلامت مدرسه، آن کلاس به مدت ۵ روز غیرحضوری می‌گردد.
  - اگر در یک مدرسه همزمان بیش از ۵ درصد دانش‌آموزان یا بیش از یک کلاس دارای افراد علامتدار بودند، آن شیفت (صبح یا عصر) غیرحضوری می‌گردد.

نکته:

- خانواده‌های دانش‌آموزان و معلمان مبتلا نیز باید تحت مراقبت سندرمیک قرار گیرند.
۱. **مراقبت از گروه‌های آسیب‌پذیر (دانش‌آموزان)**
    - دو گروه زیر با گواهی پزشک مرکز خدمات جامع سلامت، به عنوان افرادی که در معرض ابتلا به بیماری کووید-۱۹ عارضه دار قرار دارند، در نظر گرفته شده است و می‌تواند آموزش ایشان با رضایت والدین به صورت غیرحضوری انجام شود:
      - **بیماران با بیماری زمینه‌ای و مزمن:**
        - بیماری قلبی- عروقی، بیماریهای کبدی، بیماریهای کلیوی، فشارخون بالا، دیابت وابسته به انسولین، بیماریهای تنفسی زمینه‌ای، آسم مقاوم به درمان، افراد مبتلا به چاقی مفرط بیشتر از BMI ۴۰ (شاخص توده بدنی)
      - **بیماران با نقص ایمنی:**
        - تحت درمان با کورتیکواستروئید به میزان بیش از ۱۲.۵ میلی گرم پردنیزولون در روز بیش از دو هفته - شیمی درمانی - بدخیمی‌ها - پیوند اعضا

۲. بازگشت به مدرسه در افراد با سابقه کووید-۱۹

- دانش‌آموزان و کارکنان مدارس مبتلا به بیماری کووید-۱۹، پس از طی دوران درمان و واگیری برای بازگشت به مدرسه لازم است مورد ارزیابی پزشک معتمد ادارات مناطق/ شهرستان یا مراکز جامع سلامت قرار گیرند.
- ورود و یا حضور دانش‌آموزان/ معلمان و سایر کارکنان دارای علائم بیماری (با تأکید بر علائم بیماری کرونا) تحت هر شرایطی به مدرسه ممنوع است و حضور ایشان منوط به ارائه گواهی پزشک است.

پیشگیری و کنترل کووید ۱۹ در مدرسه:

الف. سلامت محیط کار

- اصول بهداشت و حفاظت فردی به طور جدی رعایت شود.
- از دست دادن، روبوسی و بغل کردن یکدیگر پرهیز شود.
- استفاده از ماسک و تزریق واکسن برای کلیه دانش‌آموزان و کادر اداری، آموزشی و خدماتی الزامی است ضروریست نحوه استفاده صحیح از ماسک توصیه و آموزش داده شود.

- دانش آموزان از ماسک مناسب سن خود استفاده کنند.
- همه افراد ملزم به استفاده از وسایل شخصی هستند.
- مدرسه باید دستورالعمل‌های شستشوی مرتب و مکرر دست با آب تمیز و صابون مایع و استفاده از محلول الکل یا ژل ضدعفونی‌کننده دست را برای معلمان، کارکنان و دانش‌آموزان اعمال کند. ژل یا محلول با پایه الکل ضدعفونی‌کننده دست در همه کلاس‌های درس قرار داده شود.
- نیروهای خدماتی در هنگام نظافت باید از لباس حفاظتی، ماسک و دستکش لاتکس یک بار مصرف استفاده کنند.
- برای ثبت حضور و غیاب، ترجیحاً از سیستم تشخیصی چهره/ کارتخوان کارکنان استفاده شود؛ در صورت استفاده از دفتر حضور و غیاب، امکان ضدعفونی فراهم شود و افراد برای امضا از خودکار شخصی استفاده کنند.
- برای تماس با دکمه‌های آسانسور، از دستمال کاغذی یا دستکش استفاده شود.
- هنگام عطسه یا سرفه کردن از دستمال کاغذی استفاده شود. در صورت عدم دسترسی به دستمال کاغذی در هنگام سرفه/ عطسه، از قسمت داخلی آرنج موقع سرفه و عطسه استفاده شود.
- از تماس دست‌ها با چشم، بینی و دهان قبل از شستن یا ضدعفونی خودداری شود.
- در نمازخانه‌ها، استفاده از مهر و سجاده شخصی و رعایت فاصله ضرورت دارد.
- از همراه داشتن موبایل و وسایل الکترونیکی غیرضروری به ویژه توسط دانش‌آموزان ممانعت شود.
- کارکنان قسمت‌های خدمات، بعد از گندزدایی به ویژه در سطح مدارس و مجتمع‌های بزرگتر (در صورت امکان) دوش گرفته و در هنگام خروج با لباسی غیر از لباس کار مدرسه را ترک کنند.
- هر یک از معلمان بهتر است محلول ضدعفونی‌کننده شخصی به همراه داشته باشند.
- آب آشامیدنی سالم برای همه دانش‌آموزان به ویژه مناطق محروم فراهم شود.
- گچ و یا ماژیک وایت برد مورد استفاده معلمان و دانش‌آموزان جدا باشد. در صورت امکان، دانش‌آموزان گچ/ ماژیک وایت برد شخصی به همراه داشته باشند.
- ترجیحاً معلمان و دانش‌آموزان لیوان کاغذی یک‌بار مصرف و دستمال کاغذی به همراه داشته باشند.
- ترجیحاً دانش‌آموزان تا حد امکان کمترین وسایل را بین خانه و مدرسه جا به جا کنند.
- همه معلمان و کارکنان و دانش‌آموزان در مدت زمان حضور در مدرسه باید از ماسک استفاده کنند.
- از تجمع در محیط‌های خاص مدرسه از قبیل دفتر، آبدارخانه، اتاق کپی، اتاق‌های کار عملی و آزمایشگاهی خودداری شود.
- گواهی سلامت مستخدمین و سرایداران مدارس کنترل و به‌روزرسانی شود.
- در مدرسه پوسترها و استندهای مربوط به آموزش رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی در معرض دید همه و در جای مناسب نصب شود

ب. بهداشت مواد غذایی

- هرگونه فعالیت بوفه‌ها و پایگاه تغذیه سالم مدارس تعطیل می‌باشد.
- سرو غذای گرم برای معلمان، دانش‌آموزان و کارکنان مدرسه در مدرسه مجاز نمی‌باشد.
- تردد افراد متفرقه به آبدارخانه مدرسه مجاز نمی‌باشد.
- از دست به دست کردن مواد غذایی و ساندویچ‌های خانگی و یا تهیه شده در مدرسه توسط دانش‌آموزان و یا فروشنده، جداً خودداری شود.
- به دانش‌آموزان استفاده از مایعات بیشتر توصیه شود. ترجیحاً از آب‌های آشامیدنی که قبل از مصرف، بطری آن شسته شده است، استفاده کنند. نوشیدن مایعات به‌اندازه کافی و فراوان کمک به دفع سموم و حفظ ایمنی مناسب بدن می‌کند.

- در صورت تمایل دانش‌آموز به مصرف میوه در مدرسه، به منظور پیشگیری از آلودگی مواد غذایی، میوه باید به طور کامل در منزل بر اساس اصول بهداشتی شستشو شده و پوست آن گرفته شده باشد.
- از خرید مواد غذایی فله‌ای و باز خودداری شود.

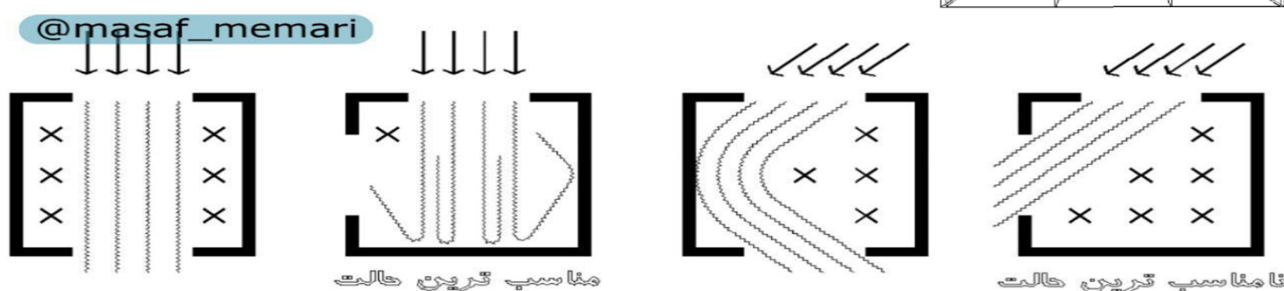
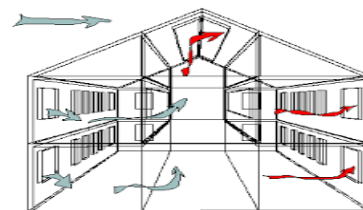
ج. گندزدایی:

- برنامه مدون گندزدایی برای همه ی سطوح دارای امکان تماس زیاد در مدارس تهیه شود و به نیروی مسئول، آموزش لازم ارائه شود.
- در مدارس دو شیفته، زمان مناسب برای گندزدایی و آماده سازی مدرسه برای شیفت بعد در نظر گرفته شود.
- تأمین و دپوی حداقل ۲ هفته‌ای مواد ضد عفونی کننده، صابون مایع، دستکش، ماسک، دستمال کاغذی و... از دیگر الزامات می باشد.
- از ایمنی محل دپوی مواد ضد عفونی کننده و گندزدا اطمینان حاصل شود.
- در صورت وجود سالن های ورزشی و بازی، وسایل و تجهیزات بعد از هر بار استفاده گندزدایی شوند.
- در رختکن و حمام سالن ورزشی، استفاده از وسایل بهداشتی شخصی / یک بار مصرف ضروری است.
- نصب ظروف حاوی مواد ضد عفونی کننده دست ها با پایه نگهدارنده به تعداد مناسب در هر طبقه و راهروها انجام شود.
- به صورت مستمر نظافت سطوح دارای تماس مشترک، نظیر میزهای خدمت، مبلمان، تخت، میز و صندلی های سلف سرویس، راه پله ها، دستگیره ها، کمدهای وسائل، سرویس های بهداشتی، اتاق ها، راهروها، سالن اجتماعات، کارگاه ها و سایت کامپیوتر، تجهیزات در محوطه و حیاط و... انجام شود.
- همه ی لوازم شخصی دانش آموزان استثنایی شامل ویلچیر، عصا، وسائل توانبخشی و... مشمول گندزدایی بدو ورود و خروج می باشند.
- دو مرحله نظافت و گندزدایی جدا از یکدیگر بوده و نباید هیچگونه اختلاطی بین مرحله شوینده و گندزدایی انجام گیرد.
- هنگام گندزدایی و نظافت، سالن ها باید خالی از افراد بوده و درها و پنجره ها باز گذاشته شوند و جهت تهویه بهتر هواکش نیز روشن باشد.
- محلول های گندزدای کلره باید روزانه تهیه و استفاده شود. کارایی محلول پس از گذشت ۲۴ ساعت کاهش می یابد.
- امکانات لازم برای شستشوی مرتب دست ها و استفاده از ماسک یک بار مصرف در طول شیفت برای شستشو و گندزدایی روزانه موجود باشد.
- لباس کار برای پرسنل مسئول نظافت باید فراهم شود.
- برای گندزدایی مکان هایی که امکان آلودگی وجود دارد، از تی مخصوص استفاده شود.
- فرد/ افراد مسئول نظافت در هنگام نظافت باید از وسایل حفاظت فردی شامل ماسک و لباس کار مناسب و مقاوم در برابر خوردگی استفاده کنند.
- نظافت را از یک نقطه آغاز و در طرف یا نقطه مقابل به پایان برسانید (تی را به صورت مارپیچ حرکت دهید).
- "تی هایی" که برای نظافت کف اتاق ها، سالن ها و غیره استفاده می شود باید دارای چند "سر" اضافی " باشند.
- پس از استفاده از پارچه ها، دستمال نظافت و تی، می بایست در آب داغ شسته شود.
- در هنگام گندزدایی احتیاط های لازم در ارتباط با برق گرفتگی به عمل آید.
- تجهیزات و ماشین آلات گندزدایی بعد از پایان کار شسته و به روش مناسب بسته به ظرفیت تجهیزات و ماشین آلات خشک گردند.

د. بهداشت ساختمان

تهویه:

- از کلاس های واجد پنجره استفاده شود.
- حداقل ۲۰ درصد از مساحت سطح کلاس، از پنجره بازشونده به میزان ۴۵ درجه تشکیل شده باشد.
- بیشترین تهویه طبیعی در زمانی که پنجره ها در ۲ طرف کلاس باز باشند، فراهم می شود.

- هوای تمیز باید به طریق مؤثر وارد هر کلاس شده و آلاینده های تولید شده در هر اتاق به نحو مؤثری خارج شود، به گونه ای که مانع از انتشار عفونت های منتقله از هوا بین افراد حاضر در فضای داخلی شود.
- شرایط به گونه ای فراهم شود که امکان حداقل ۶ بار تعویض هوا در ساعت در کلاس فراهم شود.
- تعداد فن های مکشی باید متناسب با مساحت سطح کلاس باشد.
- در صورت استفاده از کولر آبی و گازی، پنجره ها و درب ها به میزان ۲۵ درصد جهت خروج هوا باز باشند.
- به منظور افزایش حرکت هوا در داخل کلاس می توان از پنکه یا پنکه سقفی استفاده شود.
- در صورت استفاده از سیستم تهویه مطبوع، سیستم به گونه ای تنظیم شود که حداکثر جریان ورودی از هوای آزاد تأمین شود.
- در صورت نیاز به وسائل گرمایشی، هر یک ساعت یکبار هوای کلاس ها تهویه شود و پنجره ها به مدت ۱۰ دقیقه باز باشد.
- دانش آموزان حتی المقدور با پوشش کافی در کلاس حضور داشته باشند.
- استفاده از هواکش و بازگذاشتن درها و پنجره های سالن ها به منظور تهویه مناسب و مستمر
- تهویه مناسب محل های اقامت و سرویس های بهداشتی انجام شود.
- اتاقک آسانسورها دارای تهویه فعال و مناسب باشد.

سرویس های بهداشتی:

- سیستم لوله کشی صابون مایع و دستمال کاغذی در توالت ها و سرویس های بهداشتی تعبیه شود.
- قبل از کشیدن سیفون توالت فرنگی، در آن را بگذارید تا میکروب ها در هوا پخش نشوند.
- دستشویی ها و توالت ها، روزانه حداقل دو بار در طول ساعات کار مدرسه و یکبار در انتهای کار مدرسه یا انتهای نوبت بر اساس دستورالعمل های ابلاغ شده گندزدایی شوند.
- سطل، دستمال ها و وسائل نظافت و گندزدایی سرویس های بهداشتی باید مجزا باشد.

- جهت کاستن از تماس مستقیم دست ها با در و دستگیره‌های ورودی و خروجی ساختمان، سرویس‌های بهداشتی، آن‌ها را به حالت نیمه باز و یا مجهز به پدال باز شونده باشند. (در صورت امکان) یا برای سهولت تردد از جک و آرام بند درها استفاده شود.

پسماند:

- دفع پسماندها به شیوه بهداشتی در سطل‌های دربدار پدالی انجام شود.
- پرسنل مسئول جمع‌آوری و دفع پسماند با رعایت تمامی ملاحظات بهداشتی جمع‌آوری پسماند در کیسه‌های پلاستیکی محکم در آخر هر شیفت را در دستور کار قرار دهند.

آب آشامیدنی، آبخوری و آبسرد کن‌ها:

- آب خوری‌ها و آب سردکن‌های سنتی در زمان پاندمی حذف شود. (موارد دارای پدال یا چشم الکترونیک بلامانع است)
- پایش غلظت کلر باقیمانده توسط کارشناسان مرکز بهداشت (میزان حداقل کلر آزاد باقیمانده ۰.۵ تا حداکثر ۰.۸ میلی‌گرم در لیتر) در کل سیستم توزیع حفظ شود.
- پایش کیفیت میکروبی آب آشامیدنی برای اطمینان از عدم وجود آلودگی به کلیفرم گرم‌پای یا اشرشیاکلی توسط کارشناسان مرکز بهداشت انجام شود.

توصیه‌ها:

- تشکیل کمیته اجرایی بهداشتی- ایمنی متشکل از معاون محترم بهداشت/ رئیس محترم شبکه بهداشتی درمانی، مدیرگروه/ کارشناس مسئول سلامت نوجوانان جوانان و مدارس، رئیس محترم آموزش و پرورش، رئیس محترم اداره سلامت و تندرستی / کارشناسی سلامت و تندرستی آموزش و پرورش
- شناسایی مدارس تحت پوشش مرکز خدمات جامع سلامت جهت پیگیری‌ها، ارجاعات
- تعیین و تبادل لیست مدارس بین کارشناس سلامت و تندرستی آموزش و پرورش و مراکز جامع سلامت
- نظارت و بازدید هفتگی از اجرا و رعایت شیوه نامه‌های بهداشتی توسط مرکز خدمات جامع سلامت
- انجام پایش /خودارزیابی مدارس توسط مدیر/ رابط مدرسه براساس چک لیست ابلاغی و نگهداری نتایج پایش به صورت مکتوب در مدرسه

پیوست‌ها:

- چک لیست ارزیابی آمادگی و عملکرد مدرسه در رعایت شیوه نامه‌های بهداشتی
- شیوه نامه بهداشتی خوابگاه‌های مدارس شبانه روزی
- وظایف کمیته مدرسه ای مدیریت بیماری کرونا (کمیته سلامت)